

Dobro delo delegacij

Delovna skupina predsedstva OK SZDL Ljubljana Center je končala obiske v vseh krajevnih skupnostih v občini. O namenu obiskov in prvem od njih, ki je potekal v KS Josip Prašnikar, smo poročali že v prejšnji številki, tokrat pa bomo posvetili nekaj več pozornosti uspehom in problemom, na katere so opozorili ob obisku v krajevni skupnosti Gradišče.

Največ pozornosti so namenili problemom stanovanjskega gospodarstva, ki so v krajevni skupnosti najbolj pereči. Hišna samouprava, ki ji nov zakon daje posebno širino, je okrnjena in vprašljiva. Po novem zakonu o stanovanjskem gospodarstvu pripada hišnim svetom in skupnostim stanovalcev – ki, mimogrede, marsikje še niso začele – manj sredstev, kot po starem. Hišne svete skrbijo visoki stroški, če upravljanje in razna opravila, ki jih predvideva zakon, izročijo Staninvest. Staninvest, ki ima nezadovoljivo kadrovskega zasledbo, nenehno draži upravljanje, zdaj znašajo že 19 odstotkov najemnine, kar pomeni glede na lansko leto 36-odstotno povišanje (pred 10 leti so znašali 6,9 odstotka). Predvsem moti krajan, da Staninvest kar jemlje sredstva iz stanarin, ne da bi čakal na potrditev skupščine delegatov.

Velik problem so tudi neplačane stanarine, ki jih je v naši občini že kar zajetna vsota. Zato so se mnogi razpravljali zavzeli, da mora sodišče ukrepati hitreje. Če pa so stanovalci, ki iz objektivnih vzrokov res ne zmorejo plačevati stanarine, je treba poiska-

ti ustrezno pomoč in rešitev v okviru krajevnih skupnosti.

V razpravi so omenili, da je v občini Center več kot 300 hiš, starih več kot sto let (od tega 19 v Gradišču). Za obnovo bi bilo potrebno solidarnostno prelivanje sredstev znotraj mesta Ljubljane. Izpad denarja zaradi neplačanih stanovanjskih obveznosti pa lahko pomeni korak več k propadanju tudi mlajših stanovanjskih poslopij.

Glede delovanja delegatskega sistema smo izvedeli, da zelo dobro deluje splošna delegacija, katere sestava je zadovoljiva; vselej je tudi sklepčna, kar nedvomno dokazuje, da je odgovornost delegatov na visoki ravni. Samokritično pa so priznali, da je delegacija še vedno premalo povezana z bazo.

Pa niso ostali le pri samokritičnosti; pri iskanju novih oblik dela in obveščanja tako delegatov kot delegatske baze so izredno zaživele problemske konference kot zelo primerna oblika dela ter obveščanje na zborih občanov, čemur bodo tudi v prihodnje posvečali veliko pozornosti. Pri tem pa so opozorili, da predvsem ko gre za povratno informacijo, pogosto pozabljamo na vlogo in pomen Do-

govorov in te možnosti obveščanja ne izkoriščamo v tolikšni meri, kot bi jo lahko.

Delegacija za samoupravno stanovanjsko skupnost beleži v novem mandatnem obdobju dobro udeležbo in delegati tudi na višjih ravneh odločanja vselej prispevajo konstruktivne predloge in priporočila. Lepo je zaživel tudi delo delegacije za telesno kulturo, ki poskuša s priložnostnimi in redno organiziranimi akcijami pridobiti k športu in rekreaciji kar največ krajanov. Že leta nazaj in tudi letos pa slabše deluje delegacija za vzgojo in izobraževanje; k temu je treba dodati, da ne vedno po lastni krivdi, saj so delegati vse prepogosto pred dejstvom, da lahko le potrdijo to, kar so pripravile strokovne službe, brez alternativnih možnosti, med katerimi bi se lahko odločali.

Zelo uspešno in aktivno pa delujejo v krajevni skupnosti Gradišče društvo prijateljev mladine, krajevna organizacija ZZB NOV, društvo upokojencev in krajevna organizacija RK. Ob raznih akcijah pa so pokazali veliko mero solidarnosti in pripravljenosti za delo prav vsi krajanje krajevnih skupnosti. Tako so si, na primer, več kot leto dni prizadevali za postavitev kontejnerja za steklo. Končno jim je uspelo in v kontejnerju že zbirajo sekundarne surovine. Tudi na ta način, ki je brez dvoma vreden posnemanja, prispevajo v Gradišču k stabilizaciji.

M. P., L. Š.

Sociala ukinja dobro mero

Vrtinec, ki se je pojavil na gladini našega življenja zaradi znanih gospodarskih težav, je v hipu pogoltnil tudi dobro mero naše socialne politike, ki je povečevanje socialnih dajatev merilo z življenjskimi stroški. Tri naslednja leta in nemara tudi še naprej, če se časi ne bodo zbitrili, bodo te dajatve napete na rast osebnih dohodkov, za katere brez dvoma drži, da po svojem realnem obsegu ne bodo dohajali življenjskih stroškov.

Temu se naša sociala kajpak ni mogla izogniti. Konec koncev je to žal tudi edino in malo, s čimer je lahko postregla kot s prispevkom k stabilizaciji zdajšnjih razmer. Veliko pa pomeni za človeka, ki mu denarna pomoč družbe pomeni edini vir preživetja. Dovolj zgovorna je letošnja razlika med rastjo osebnih dohodkov in življenjskih stroškov – 22 in 42 odstotkov!

Zdaj se takoj postavi vprašanje, ali je kakšna možnost za 4.300 ljudi v Sloveniji, ki so do letošnjega 1. septembra živeli s po 3.900 dinarji na mesec in bodo od septembra dobivali 400 dinarjev več, da bodo drugo leto prejeli več, kot jim bo dovolila odstotna rast osebnih dohodkov? Kajti težko je sedaj potisniti iz ospredja bojazen, da denar, s katerim živijo, ne omogoča dostojnega življenjskega minimuma.

Hipni odgovor, da te možnosti ni, najbrž ni daleč od resnice, ki se bo izkazala drugo leto. Sociala je do kraja zategnila pas. Tudi širša področja socialnega varstva, s katerega bi po veljavnih mehanizmi lahko kanil kak dinar na ožjo socialo, so preobremenjena s potrebami, za katere imajo v zoženih možnostih vse manj denarja.

Zato je treba čimprej ugotoviti, ali bo ta denar zadoščal za človekov življenjski minimum. Če bo odgovor negativen (in upajmo, da bo pripravljen pravočasno), bo treba najti druge možnosti, da bi rešili ta problem in še druge, ki se utegnejo močneje zarisati v našo socialo – v mestih še bolj kot na podeželju.

ANKA ŠTRUKELJ

Tudi letos sprevod dedka Mraza

Čeravno se vsi dobro zavedamo potrebe po varčevanju na vsakem koraku, so člani odbora za novoletne prireditve pri mestni konferenci SZDL vendarle menili, da najmlajših tudi letos ne bi smeli prikrajšati za malce novoletnega veselja. Tako bo tudi letos vsak dan od 26. do 30. decembra sprevod dedka Mraza. Za zdaj še ni jasno, ali bo dedek Mraz s spremljevalci lahko krenil po isti poti kot lani. To je namreč odvisno od tega, ali bo do tedaj že v celoti prehodna Cankarjeva cesta, ki je zdaj zaprta zaradi obnavljanja pročelja na stavbi, v kateri je Narodna banka. Sicer pa bo program tak kot lani in tudi tokrat bo dedek Mraz že dopoldan obiskoval najmlajše v krajevnih skupnostih, šolah, vrtcih, v Kliničnem centru in še kje. In še eno presenečenje pripravlja mestna zveza prijateljev mladine za malčke. Vsak otrok bo namreč v vrtcu dobil listič z besedilom in notami nove pesmice o dedku Mrazu. Pesmico bo zložil Janez Bitenc, ki ga otroci dobro poznajo po njegovih priručnih pesmicah.

T. K.

Oskrbniki za spomenike

Po družbenem dogovoru o spomenikih revolucionarnega gibanja, narodnoosvobodilne borbe in socialistične izgradnje na območju ljubljanskih občin mora imeti vsak spomenik svojega oskrbnika. Dejstvo pa je, da nekaj ljubljanskih spomenikov (tudi tistih, ki so na območju občine Center) nima oskrbnika. Med njimi sta tudi spomenik revolucije na Trgu revolucije in grobnica narodnih herojev.

Mimoidoči vedo, da je spomenik revolucije, ki je republiškega pomena, precej zanemarjen. Črke namreč že od samega začetka odpadajo, težave so tudi z bazenom pod spomenikom, ki je večkrat grdo onesnažen. Komunalno podjetje Ljubljana tozdr Rast, ki sicer vsak dan čisti okolico, ne more vzdrževati reda, saj sprehajalci in drugi mimoidoči neprestano smetijo okolico. Bazen, ki so ga pred dvema letoma premazali s posebno snovjo za preprečevanje rasti alg, je kljub temu poln raznega rastlinja.

Odbor podpisnikov družbenega dogovora o urejanju in vzdrževanju spominskih obeležij je na zadnji seji odločal o nakupu novih črk za spomenik. Zasedrali jih bodo v podlago – pri postavljanju spomenika so jih le prilepili, ker se jim je mudilo. To se bo zgodilo prihodnje leto. Oskrbništvo naj bi prevzela delovna skupnost Skupščine SR Slovenije.

Več za najmlajše

Po sklepu zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine mestne skupnosti otroškega varstva bodo tudi v vrtcih v občini Center dobili 7,52 dinarja več za dnevno prehrano na otroka. Vrtci so se namreč znašli v težkem gmotnem položaju, ker so doslej dobivali le po 35,50 dinarja, kar je bilo pred letom dni, ko so ceno določili, dovolj, danes pa ne zadostuje več.

Razliko, ki je s tem nastala v ceni, bo krila Mestna skupnost otroškega varstva, nikakor pa ne starši. Poleg tega sta se zbora odločila, da bodo od prvega novembra dalje otroci prejeli višjo denarno pomoč kot doslej. Tako bodo otroci v družinah, kjer dohodek na člana ne presega 2900 dinarjev, po novem dobili 1400 dinarjev mesečno ali 200 dinarjev več kot doslej. Otroci, kjer na družinskega člana nimajo več kot 3700 dinarjev, bodo dobili 1200 dinarjev več, v družinah, kjer dohodek na člana ne presega 4200 dinarjev, pa bodo dobili 1000 dinarjev pomoči ali 400 dinarjev več kot doslej.

Višjo denarno pomoč bodo dobili tudi otroci kmečkih družin – in sicer za 400 dinarjev več kot doslej. Otroci z motnjami v razvoju pa bodo poleg ostale pomoči dobili še dodatnih 550 dinarjev na mesec ali skupaj 1000 dinarjev. Otroci edinega hranitelja bodo prejeli po novem 500 dinarjev na mesec ali 200 dinarjev več kot doslej.

Denarni ovinki poti spominov

Nadaljevanje gradnje Poti spominov in tovarištva sodi med tiste redke neproizvodne naložbe, ki so po odločitvi delegatov vseh zborov skupščine mesta Ljubljane ohranile prostor v spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljnih družbenega plana mesta za sedanje srednjeročno obdobje. Poleg tega naj bi do leta 1985 v skladu z možnostmi nadaljevali še gradnjo Cankarjevega doma in ljubljanskega gradu, popolno prednost na področju družbenih dejavnosti pa bodo imeli objekti iz programov drugega in tretjega samoprispevka.

Vse bo seveda močno odvisno od razpoložljivih sredstev in to velja tudi za Pot spominov in tovarištva. Medtem, ko so bili v prejšnjih letih glavna težava zapleti pri pridobivanju zemljišč za gradnjo tega ljubljanskega pomnika, je zdaj mnogo bolj v ospredju denar, ki ga v mestu združujemo po družbenem dogovoru o gradnji PST.

Prav pri uresničevanju dogovora se je doslej

zatikalo v vseh petih občinah. Ne sicer toliko pri podpisovanju samega dogovora, saj ga je doslej od 102 podpisalo 14 subjektov. Mnogo slabše je s podpisovanjem samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za gradnjo. Tega je doslej po podatkih za mesto kot celoto podpisalo 591 od skupaj 1614 subjektov oziroma komaj 37 odstotkov. Številke za posamezne občine so različne, a v glavnem ne kaj prida spodbudne: za Bežigradom 78 odstotkov, v Centru 20 odstotkov (kot »opravičilo« velja povedati, da smo v naši občini šele pred kratkim prešli na podpisovanje sporazumov, prej pa smo gradnjo financirali prek občinskega proračuna), Moste-Polje 28 odstotkov, Šiška 43 odstotkov in Vič-Rudnik 45 odstotkov.

Očitno bo nujna odločnejša akcija v občinah in mestni konferenci SZDL kot tudi v sindikatu. Če bo denarja dovolj, naj bi do konca leta zgradili skupno 21 od dobrih 34 kilometrov Poti spominov in tovarištva, prihodnje leto pa naj bi zgradili štiri kilometre.

T. K.

V spomin na dan pred 40 leti, ko so Italijani v Ljubljani ustrelili 24 talcev, da bi se tako maščevali za smrt bana Marka Natlačenca, je bila pred spomenikom v krajevni skupnosti Poljane – ki se tega dogodka vsako leto spominja s krajevnim praznikom – 13. oktobra žalna slovesnost. Naše ljudstvo je med NOV dokazalo, da je veliko in mogočno, saj ni klonilo kljub številnim krutim represalljam okupatorja, je ob tej priložnosti poudaril predsednik ZZB NOV Ljubljana Center Janez Učakar.

Foto: ALENKA ŽIGON